

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

**Miljø- og fødevarerministerens
besvarelse af samrådsspørgsmål
nr. BE stillet af Folketingets
Miljø- og Fødevarerudvalg**

Ministeren er kaldt i samråd om Maersk Oils udledning af ulovlige kemikalier.

Samrådsspørgsmål BE

Ministeren bedes redegøre for baggrunden for samt sin holdning til, at Miljøstyrelsen først den 10. august 2017 politianmeldte Mærsk for udledning af ulovlige kemikalier i stedet for at politianmelde i umiddelbar forlængelse af, at man fik kendskab til den ulovlige udledning. Endvidere bedes ministeren redegøre for, hvorfor man ikke straks, da man fik kendskab til den ulovlig udledning, pålagde Mærsk at ophøre med at udlede de ulovlige kemikalier samt ministerens holdning til denne afventende tilgang.

Spørgsmålet er stillet efter ønske af Maria Reumert Gjerding (EL).

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

”Det talte ord gælder”

Svar:

Jeg skal for en god ordens skyld nævne, at sagen ikke er oversendt til politiet endnu, idet styrelsen for indeværende fortsat er i færd med at udarbejde politianmeldelsen. Miljøstyrelsen forventer at kunne oversende anmeldelsen til politiet i starten af oktober.

Lad mig starte med kort at redegøre for, hvordan udledning af offshore-kemikalier reguleres:

Virksomheder, som efterforsker og producerer olie og gas i Nordsøen, herunder Maersk Oil, skal have en udledningstilladelse, før de kan bruge og udlede offshore kemikalier.

Det er Miljøstyrelsen, der, som myndighed på området, udsteder udledningstilladelserne. Tilladelserne bliver givet med udgangspunkt i havmiljøloven og de beslutninger og

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

anbefalinger, som er vedtaget i regi af OSPAR-konventionen.

Med baggrund i OSPARs harmoniserede kontrolkriterier inddeles kemikalierne alt efter kemikaliernes Miljøfarlighed. I Danmark betegner vi opdelingen efter et farvekodesystem i grønne, gule, røde og sorte kemikalier, hvor sort udgør den højeste miljørisiko, og grønt har ingen eller lav miljørisiko.

OSPAR vedtog i 2006 en anbefaling om at udfase røde kemikalier, hvor der ikke kan findes alternativer og derigennem opfordre til at sætte gang i udviklingen af mindre miljøskadelige alternativer. Der blev samtidig vedtaget et mål om at udfase røde kemikalier, som kan udskiftes, inden 1. januar 2017.

I Danmark er udfasningen sket siden 2006 som en del af offshore-handlingsplanen fra december 2005. Status for arbejdet med at nå målsætningen er frem til 2013 løbende blevet

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

afrapporteret til Folketinget. I den sidste statusrapport fra 2013 blev det konkluderet, at målene med handlingsplanen var nået.

Miljøstyrelsen giver, som nævnt, tilladelse til brug og udledning af grønne og gule kemikalier efter en række kriterier.

For røde kemikalier skal virksomhedens ansøgning leve op til en række udvidede kriterier om tilladelse til brug og evt. udledning.

Ansøgningen om røde kemikalier skal indeholde dokumentation for miljømæssige egenskaber, at brugen af det givne produkt er den teknisk og sikkerhedsmæssigt set bedste løsning, og at anvendelsen af kemikaliet også er den miljømæssigt set bedste løsning.

På baggrund heraf kan Miljøstyrelsen meddele tilladelse til brug og udledning af et rødt kemikalie.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

Jeg vil med denne introduktion gå over til at besvare det første del af spørgsmål BE:

Baggrunden for samt ministerens holdning til, at Miljøstyrelsen først den 10. august 2017 politianmeldte Mærsk for udledning af ulovlige kemikalier i stedet for at politianmelde i umiddelbar forlængelse af, at man fik kendskab til den ulovlige udledning.

Lad mig indledningsvist præcisere, at Miljøstyrelsen besluttede at politianmelde Maersk Oil den 10. august.

Jeg vil gerne gøre det klart, at jeg ser meget alvorligt på denne sag om Maersk Oils udledninger af ulovlige kemikalier. Miljølovgivningen skal overholdes, og det er utilfredsstillende, at Maersk Oil i en periode ikke har levet op til sin pligt til at oplyse Miljøstyrelsen om de anvendte kemikaliers miljømæssige egenskaber.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

Sagen er, at Maersk Oil i april måned 2017 tog kontakt til Miljøstyrelsen vedrørende kemikaliet Scavtreat. Maersk Oil oplyste, at de af deres kemikalieleverandør havde fået oplyst, at der indgik et udeklareret stof i Scavtreat - uden at de påkrævede test for miljøegenskaber var blevet foretaget.

Miljøstyrelsen indskærpede herefter, at udledningstilladelsens vilkår skulle overholdes og bad Maersk Oil om en handlingsplan med henblik på at udfase stoffet eller finde et alternativ. Maersk Oil fik en frist til hurtigst muligt, og senest den 1. juli 2017, at stoppe det ulovlige forhold.

Maersk Oil henvendte sig derudover i maj over 2 omgange til Miljøstyrelsen og fortalte, at der for kemikalierne WT-1099 og MB-5952 forelå test, der viste, at kemikalierne skulle klassificeres som røde og ikke som gule, som tidligere oplyst.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

For WT-1099 var der tale om et rødt kemikalie, hvor Maersk Oil allerede havde fundet et alternativ gult kemikalie, hvorfor Miljøstyrelsen umiddelbart efter den fik viden om at kemikaliet var rødt, trak Maersk Oils tilladelse til brug og udledning af WT-1099.

For MB-5952 var der tale om et kemikalie med et aktivt indholdsstof- natrium hypoklorit (klor) som benyttes bredt indenfor offshore-branchen. Natrium hypoklorit nedbrydes hovedsagligt til salte i kontakten med havvand, og udgør, efter styrelsens vurdering, ikke en risiko for havmiljøet. Maersk Oil, har den 1. september 2017 fremsendt en ansøgning om, at natrium hypoklorit - udover at være det teknisk og sikkerhedsmæssigt bedste - også er det miljømæssigt bedste valg. Miljøstyrelsen afventer yderligere oplysninger fra Maersk Oil, førend der kan træffes afgørelse om at give tilladelse til fortsat brug og udledning af natrium hypoklorit som rødt kemikalie.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

Miljøstyrelsen har ikke trukket tilladelsen, og det er derfor stadig lovligt for Maersk at bruge stoffet.

Miljøstyrelsen indskærpede også i forhold til WT-1099 og MB-5952, at udledningstilladelsens vilkår skal overholdes og udbad sig også her en redegørelse, der nærmere beskrev årsagerne til, at informationer om miljøoplysninger for WT-1099 og MB-5952 ikke var givet tidligere til Miljøstyrelsen.

Maersk Oil skulle i samme redegørelse beskrive, hvilke tiltag Maersk Oil ville iværksættes for at undgå lignende overtrædelser fremover.

Miljøstyrelsen modtog en samlet redegørelse fra Maersk Oil den 30. juni 2017 og kunne konstatere, at de ulovlige udledninger var stoppet. Miljøstyrelsen kunne samtidig konstatere, at redegørelsen ikke var tilstrækkelig fyldestgørende. Den indeholdt ikke alle de informationer, som Miljøstyrelsen havde

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

efterspurgt i forbindelse med indskærperne, herunder de nærmere omstændigheder, der var skyld i vilkårsovertrædelserne.

Miljøstyrelsen udbad sig derfor en supplerende redegørelse, som styrelsen modtog den 7. august 2017.

Miljøstyrelsen kunne derefter konstatere, på baggrund af oplysningerne i den supplerende redegørelse, at Maersk Oil i flere tilfælde, i strid med havmiljølovens regler, har udledt røde kemikalier i forbindelse med olieudvindingen i Nordsøen, og styrelsen besluttede derfor den 10. august at politianmelde Maersk Oil, fordi der, efter styrelsens vurdering, kan være tale om så alvorlige forhold, at de bør undersøges af politiet.

Jeg kan ikke komme ind på de nærmere overvejelser, der har ført til Miljøstyrelsens beslutning om at politianmelde, netop fordi det nu bliver en politimæssig sag.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

Det er almindelig praksis, at styrelsen på virksomhedsområdet beder om en redegørelse, for herefter - på et oplyst grundlag - at kunne vurdere, hvorledes der skal håndhæves, herunder vurdere om de administrative midler er tilstrækkelige til at standse et ulovligt forhold, eller om der er grundlag for en politianmeldelse.

Jeg synes, at Miljøstyrelsens håndtering af sagen er velovervejet.

Den næste del af samrådsspørgsmål BE, stillet af Maria Reumert Gjerding lyder således:

Hvorfor Miljøstyrelsen ikke straks, da man fik kendskab til den ulovlig udledning, pålagde Mærsk at ophøre med at udlede de ulovlige kemikalier samt ministerens holdning til denne afventende tilgang.

Ift. WT-1099 havde Maersk Oil, som nævnt, allerede fundet et alternativt gult kemikalie, og

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

tilladelsen blev trukket tilbage umiddelbart efter, at Miljøstyrelsen fik viden om, at WT-1099 skulle omklassificeres til rødt.

For så vidt angår MB-5952 har Miljøstyrelsen, som nævnt, vurderet, at natrium hypoklorit ikke udgør en risiko for havmiljøet. Miljøstyrelsen afventer dog yderligere oplysninger fra Maersk Oil, førend der kan træffes afgørelse om at give tilladelse til fortsat brug og udledning af natrium hypoklorit som rødt kemikalie.

Jeg antager derfor, at spørgsmålet angår Scavtreat, hvor Maersk Oil, som sagt, henvendte sig i april måned og fortalte Miljøstyrelsen om forholdet vedrørende stoffet med de ukendte miljøegenskaber i Scavtreat, og de fik en frist til at bringe forholdet i orden.

Det er helt almindelig praksis, at virksomheder - på land - får en frist til at bringe et ulovligt forhold til ophør. Dog kan Miljøstyrelsen, såfremt

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

der er tale om overhængende alvorlig fare for sundheden, nedlægge forbud imod fortsat drift.

Miljøstyrelsen er som tilsynsmyndighed underlagt almindelig forvaltningspraksis herunder proportionalitetsprincippet. Det betyder, at der skal være et rimeligt forhold mellem mål og middel.

Maersk oplyste, at Scavtreat anvendes til at forebygge korrosion af rørene på deres produktionsplatforme og er nødvendigt for at forhindre gasekspllosioner i forbindelse med olieproduktionen.

Maersk Oil oplyste desuden Miljøstyrelsen om, at hvis brugen af Scavtreat skulle stoppe, før et alternativ var på plads, det ville nødvendiggøre et produktionsstop på Dan-, Halfdan- og Gorm-felterne, hvilket ville forårsage et tab i omsætning på 32 millioner kroner om dagen.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

Der har siden 1989 hvert tredje år været gennemført havbundsundersøgelser ved en række produktionsplatforme, herunder ved flere af Maersk Oils produktionsplatforme. Den seneste undersøgelse er fra 2015.

Undersøgelserne har gennem årene vist det samme billede, nemlig, at der er en signifikant påvirkning af bundfaunaen tæt på platformene, men at påvirkningerne ved de undersøgte platforme aftager desto længere væk man kommer. Ved afstande over 750 meter kan der ikke længere identificeres påvirkninger, der adskiller sig fra det, der er naturligt forekommende pga. temperatur, strøm mm.

Det var på den baggrund, at Miljøstyrelsen vurderede, at den aktuelle sag om Maersk Oils udledninger af ulovlige kemikalier, ikke aktuelt ændrede ved det overordnede risikobillede overfor havmiljøet.

Som jeg redegjorde for indledningsvist kan Miljøstyrelsen give tilladelse til brug og

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

udledning af røde kemikalier, såfremt der ikke kan findes et gult eller grønt kemikalie, som lever op til operatørens sikkerhedsmæssige og tekniske krav. Der indgik således også i Miljøstyrelsen vurderinger, at der muligvis kunne gives tilladelse til Scavtreat efter reglerne som rødt kemikalie, såfremt det levede op til disse krav.

Samtidig konstaterede Miljøstyrelsen, at Maersk Oil forventede en afklaring om enten de manglende oplysninger om stoffet i Scavtreat eller alternativer indenfor en tidshorisont på 12 uger.

I dette tilfælde tog Miljøstyrelsen i deres overvejelser hensyn til, at der var sikkerhedsmæssige grunde til at anvende kemikaliet i produktionen, og at der var betydelige økonomiske konsekvenser for Maersk Oil af et øjeblikkeligt stop. Dette blev sammenholdt med, at Maersk Oil inden 12 uger havde mulighed for på en teknisk og sikkerhedsmæssig forsvarlig måde at lovliggøre

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**

forholdene samt, at de samlede miljømæssige påvirkninger af udledningerne til havet i den afgrænsede periode ikke aktuelt ændrede ved det overordnede risikobillede overfor havmiljøet.

På den baggrund vurderede Miljøstyrelsen, at det ikke var proportionelt at trække tilladelsen tilbage, før et eventuelt alternativ var på plads.

Jeg er derudover tilfreds med, at Miljøstyrelsen har meddelt, at styrelsen, som følge af denne sag, vil føre et skærpet tilsyn med Maersk Oil for at sikre, at vilkårsovertrædelserne ikke gentager sig.

Jeg er enig i Miljøstyrelsens håndtering af sagen.

**Miljøministerens besvarelse af
samrådsspørgsmål nr. BE**